

Liikenne- ja viestintäministeriö
Liikenneneuvos Kimmo Kiiski
PL 31
00023 VALTIONEUVOSTO

7.7.2021

LAUSUNTO

**LAUSUNTOPYYNTÖ LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI UUDEKSI VAARALLISTEN AINEIDEN
KULJETUKSESTA ANNETUKSI LAIKSI JA SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI**

Maakuljetuspooli (MKP) kiittää mahdollisuudesta lausua Liikenne- ja viestintäministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi uudeksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetuksi laiksi ja siihen liittyvistä laeista (VN/7202/2018).

EU:n VAK-direktiivissä sanotaan: " Tätä direktiiviä sovelletaan vaarallisten aineiden tie-, rautatie- ja sisävesikuljetuksiin jäsenvaltioissa tai niiden välillä, mukaan luettuina kuormaaminen ja purkaminen, siirtäminen toisesta kuljetusmuodosta tai toiseen kuljetusmuotoon sekä kuljetusolosuhteiden edellyttämät pysähdykset. **Sitä ei sovelleta vaarallisten aineiden kuljetuksiin, a) joihin käytetään asevoimille kuuluvia tai niiden vastuulla olevia ajoneuvoja, vaunuja tai aluksia.**

Nyt VAK-lain luonnoksessa todetaan sen soveltamisalan rajauksessa tavalla, joka poikkeaa VAK-direktiivin rajauksesta asevoimille kuuluvista tai niiden vastuulla olevista ajoneuvoista:

" .. Momentissa säädettäväksi esitettävällä Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen suorittamalla kuljetuksella tarkoitettaisiin vaarallisen aineen kuljetusta, jonka suorittaa Puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen palveluksessa oleva henkilö ja jolle puolustusvoimat tai Rajavartiolaitos on antanut käskyn tai määräyksen suorittaa kuljetus niiden valvonnassa ja vastuulla. Puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen palveluksessa olevalla henkilöllä tarkoitettaisiin henkilöä, joka on joko virka-, palvelus- tai työsuhteessa puolustusvoimiin tai Rajavartiolaitokseen. Palvelussuhteesta puolustusvoimiin säädetään asevelvollisuuslaissa (1438/2007), naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetussa laissa (194/1995) ja sotilaallisesta kriisinhallinnasta annetussa laissa (206/2011)."

Esitettävää lakia ei siten sovellettaisi tiekuljetukseen, jossa käytetään sotilasajoneuvoa tai puolustusvoimien taikka Rajavartiolaitoksen käytössä olevaa muuta ajoneuvoa, jota kuljettaa puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen palveluksessa oleva henkilö. Jäljempänä mainitut erityistilanteet ja niiden aikakriittisyys eivät mahdollista sitä, että siviilitoimijoiden (kumppanien) kuljettajat kutsuttaisiin puolustusvoimien palvelukseen.

Perusteluteksti 2 §. Lain soveltamisalan rajaukset, tulisi muuttaa VAK-direktiivin mukaiseksi jättämällä raja koskemaan Puolustusvoimille ja Rajavartiolaitokselle kuuluvia tai niiden vastuulla olevia ajoneuvoja ja poistamalla yllä oleva viittaus kuljettajaan perustelutekstistä.

Puolustusvoimien tarvitsema tuki siviilitoimijoilta normaalien kuljetuspalvelujen lisäksi liittyy muun muassa erityistilanteeseen, normaaliolojen häiriötilanteeseen, nopeaan tilannekehitykseen, hybridiuhkiin ja niiden vastatoimiin. Edellä mainituissa erityistilanteissa siviilitoimijoilta tarvittava kuljetuskapasiteetti ei kaikilta osin täytä nyt lausuttavan VAK-lain vaatimuksia.

Näihin erityistilanteisiin ja valmiudellisiin syihin liittyvät tehtävät voivat edellyttää säännöksistä ja määräyksistä poikkeamista, joissa on kuitenkin tehty kaikki mahdolliset toimenpiteet kuljetusturvallisuuden varmistamiseksi. Tehtävissä toimitaan Puolustusvoimien antaman määräyksen perusteella, Puolustusvoimien valvonnassa ja vastuulla. Näiden tehtävien tarkoituksena on myös ihmisen hengen, terveyden ja ympäristön suojeleminen.

Kumppaneiden suorittamat kuljetukset tapahtuvat Puolustusvoimien valvonnassa ja kuljetettavan materiaalin laadusta johtuen ne ovat myös puolustusvoimien vastuulla. Niiden toteuttamisesta säädettäisiin tulevassa erillisessä SOTILAS VAK-laissa siinä tapauksessa, kun heiltä tarvittava kuljetuskapasiteetti ei täytä kaikilta osin "siviili" VAK-lain vaatimuksia.

Normaalioloissa kumppaneiden suorittamat kuljetukset suoritetaan luonnollisesti "siviili" VAK-lain vaatimusten mukaisesti PV:n ohjeiden mukaan.

Eli MKP toivoo, että lain perustelutekstiä muutetaan seuraavasti. Perusteluteksti 2 §. Lain soveltamisalan rajaukset, tulisi muuttaa VAK-direktiivin mukaiseksi jättämällä rajausta koskemaan Puolustusvoimille ja Rajavartiolaitokselle kuuluvia tai niiden vastuulla olevia ajoneuvoja ja poistamalla yllä oleva viittaus kuljettajaan perustelutekstistä.

Maakuljetuspoolilla ei ole muuta kommentoitavaa lakiluonnoksesta.

Maakuljetuspooli on osa Huoltovarmuusorganisaatiota ja vastaa varautumisen yhteistyöstä linja-auto- ja tavaraliikenteen yritysten sekä taksikeskusten ja rautatieoperaattoreiden kanssa.

Kunnioittaen

Helsingissä 7.7.2021

Mika Mäkilä

Kyösti Orre

Mika Mäkilä, MKP:n pj

Kyösti Orre, MKP:n valmiuspäällikkö